

Republica Moldova condamnată la CtEDO pentru formalism excesiv în procesul de înfăptuire a justiției

La 5 martie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza [Negură și alții v. Republica Moldova \(app. No. 16602/06\)](#).

Circumstanțele cazului

Circumstanțele cazului se referă la un grup de antreprenori care au obținut de la administrația publică locală (APL) a orașului Leova, dreptul de a desfășura activitate comercială. Antreprenorii au obținut patente care le ofereau dreptul de a vinde diferite bunuri la piața din localitate. Reclamanții își desfășurau activitatea pe teritoriul unei piețe private de luni până sâmbătă. În orașul Leova, în zilele de duminică, mai activa o piață care aparținea autorităților publice (U.).

Proprietarul pieței private și reclamanții au solicitat administrației publice locale de a modifica graficul de activitate al acestei piețe, de marți până duminică astfel, luni să fie zi liberă. Administrația publică locală a refuzat cererea proprietarului pieței și reclamanților, invocând nerespectarea diferitor norme sanitare, tehnice, etc. În aceste circumstanțe, mulți antreprenori au fost obligați să activeze și în cadrul pieței publice (U.), suportând astfel cheltuieli suplimentare și suferind din cauza condițiilor de muncă rudimentare care existau pe teritoriul pieței publice (U.).

Reclamanții au solicitat și Consiliului local și primarului să anuleze decizia prin care au refuzat în modificarea graficului. La 2 martie 2005 și respectiv 12 mai 2005,

Consiliul local și primarul au refuzat cererea reclamantilor prin care a fost solicitată anularea deciziei.

Două săptămâni mai târziu, 191 de antreprenori, inclusiv reclamanții (87 la număr), au inițiat proceduri judiciare în instanța de contencios administrativ. Reclamanții au declarat că decizia APL a afectat drepturile lor, iar scopul real urmărit de APL a fost protecția intereselor pieței publice. Ei au anexat copia plângerii prealabile adresate consiliului (4 aprilie 2005) și răspunsul primarului (12 mai 2005). La 5 iulie 2005, judecătoria Leova a admis cererea reclamantilor. Instanța a decis că activitatea în ziua de duminică a pieței private nu ar cauza probleme legate de trafic sau starea sanitară, așa cum a fost indicat în decizia APL. De asemenea, instanța de judecată a dispus compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 15.000 lei suportate de reclamanți.

Consiliul local Leova a atacat cu apel hotărârea judecătorei Leova. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 20 Octombrie 2005 (definitivă și irevocabilă la acel moment), a casat hotărârea judecătorei Leova din 5 iulie 2005 și a decis să scoată de pe rol plângerea reclamantilor. Instanța de apel a afirmat că reclamanții au adresat cererea prealabilă către primar, deși refuzul a fost emis de Consiliu local. Instanța de apel a mai statuat că reclamanții nu mai aveau dreptul să conteste decizia Consiliului din 2 martie 2005.

Constatările CtEDO

Reclamanții au statuat în fața CtEDO că dreptul lor la acces la o instanță garantat de art. 6.1 CEDO a fost încălcat prin decizia Curții de Apel Cahul, de a scoate de pe rol plângerea reclamantilor. Plângeri prealabile cu același conținut au fost expediate de către reclamanți în adresa Consiliului și Primarului. Astfel, au existat tentative de a soluționa problema pe căi extrajudiciare. Totodată, reclamanții au mai comunicat că din cauza că Consiliul și Primarul aveau o

cancelarie comună, au fost comise mai multe confuzii.

Astfel, CtEDO a constatat că Curtea de Apel Cahul a luat o poziție formalistă față de acțiunea reclamanților iar cererea lor preliminară fusese adresată autorității competente. Curtea de Apel a ignorat cealaltă cerere, adresată autorității competente, care a fost și anexată la acțiunea lor. Această hotărâre a condus la refuzul de a examina cazul reclamanților, chiar dacă aceștia au respectat toate cerințele legale pentru depunerea acțiunii în instanță. Prin urmare, CtEDO a constatat că dreptul reclamanților de acces la o instanță a fost astfel restrâns fără nicio bază legală.

De asemenea, reclamanții au invocat violarea art. 1 Pr. 1 din CEDO, dreptul de proprietate. Curtea a respins acest capăt de cerere.

Prin urmare, CtEDO a decis că în privința reclamanților a avut loc o violare a art. 6 din Convenție și a decis acordarea sumei de 100 euro pentru fiecare reclamant în calitate de prejudiciu moral, așa cum au solicitat aceștia și a sumei de 15.000 lei pentru compensarea costurilor de asistență juridică suportate în cadrul procedurilor avute în fața instanțelor naționale.

Reclamanții au fost reprezentați la CtEDO de către avocații Asociației Promo-LEX.

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md